

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt I. Quo modo sit recipiendus, & examinandus, qui noviter fidem Christianam vult amplecti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CATECHISMUS GENERALIS PRO OMNIUM SECTARUM CATE- CHUMENIS UTILISSIMUS,

Ab Illustrissimo Cardinale Sanctæ Severinæ compositus, hactenus tamen nunquam editus, & à nobis in compendium redactus.

C A P V T I.

Quo modo sit recipiendus, & examinandus, qui noviter fidem Christianam vult amplecti.

Um adulescens alius divina illustratus gratia, ex Gentilitate, seu Paganismo, vel Judaica perfidia, aut Mahometica, seu quavis alia infidelium secta, ad IESU Christi Domini nostri fidem venire proposuerit, à Sacerdote, vel Fideibus, qui ejus conversionem noverunt, aut procurarunt, suadeatur ei, illico ad Ecclesiam convolare, & adducatur ad Episcopum, si adit, vel ad Sacerdotem, cui hoc munus incumbit. Is vero eum benignè suscipiat, & de ejus voluntate scilicet, conditioneque, & statu, servusne sit, an liber: & exquirat causas ejus conversionis, quidve eum commoverit, ut veniret ad fidem; atque si eum adduxerunt, testificentur, fideliter singula exponentes.

Exquirat item ejus mores, & vitam, ac summa diligentia ejus animum exploret, An scilicet indignatione aliqua, vel injuria provocatus, an alicujus odio, vel amore ductus id faciat, an ut penam aliquam temporalem evadat, aut lucrum aliquod, vel beneficium temporale inopia pressus consequatur, an aliud quid humanum exspectat, aut animo conceperit, vel si servus est, an ut perveniat ad libertatem. Quod si bono eum spiritu duci cognoverit, 2. gratias Christo Salvatori cum eo agat, ac ipsum admoneat, ut 3. quamprimum ab Infidelium consortio, ne rursus eorum involvatur erroribus, secedat. Hoc autem si vel ægro animo ferre, vel aliqua ex parte durius accipere videatur, 3. Conc. Tolet. iij. Sacerdos ei demonstret, Infidelium consuetudinem saluti credentium non expedire, sed ab ijs protinus recedendum esse dicens Propheta: *Redite de medio Babylonis, & de terra Chaldaeorum egredimini.* Idque etiam suadeat, tum ad obedientiam in filios fidei, ad suæ salutis securitatem, promptè facien-

dom esse, exemplo Abraham amici Dei, cui com Dominus vocans eum de Ur Chaldaeorum, dixit: *Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo Patris tui, & veni in terram, quam monstrabo tibi, &c.* is statim omnibus derelictis, verbo Domini obtemperavit, quemadmodum scriptura subiungit: *Egressus est itaque Abraham sicut præceperat ei Dominus.* Neque enim salus venientis ad fidem in tuto esse potest, dom versatur inter infideles, qui quanto conjunctiores ei fuerint, tanto gravius ejus saluati proposito insidiabuntur, & obesse poterunt juxta verbum Domini, *inimici hominis domus ejus.* Et idcirco parentibus, uxore, & filijs, atque omnibus alijs posthabitis, DEI vocantis vocem sequendam esse, sicut idem Dominus in Evangelio docet: *Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus.* Et rursus: *Qui amat patrem, aut matrem plusquam me, non est me dignus: & qui amat filium, aut filiam super me, non est me dignus.*

Ne autem ille consanguineorum aut aliorum suorum amissione aut separatione deerraret, assermet ei, pro carnalibus parentibus & consanguineis, præter Patres spirituales, ac factes in Domino, quos prope innumeros in Christiana Religione comperiet, Patrem specialiter habiturum Deum. Sicut Apost. cum Prophetis clamat: *Exite de medio eorum, & separamini, dicit Dominus; & in mundum ne tetigeritis, & ego recipiam vos, & ero vobis Israel in Patrem, & vos eritis mihi in filios, & filias, dicit Dominus omnipotens.* Quamobrem illum hilari, & constanti animo, magna que in DEUM fiducia esse debere.

Si vero eum non sincerè ad fidem venire perspexerit, moneat ne quem temporalem finem sibi, sed solam animæ salutem præponat, cum non ad temporalia, sed ad salutem animarum Baptismi Sacramentum institutum sit, ac propterea ne fictè aut fraudulenter accedat, sed antea eum vix penitentem, atque omnibus superstitionibus suæ rethæ abrenuntier; si quidem ex Gentilitate venit, idolis & simulacris, illaque horrescat & detestetur; si vero ex Judaismo, Judaicæ perfidie & im-

1. Clem. l. 8. Constit. Apost. cap. 38.
25. Dion. Aresp. de Eccl. Hierar. cap. 2.
Tolet. iij. c. 9. & habetur 28. q. 1. cap. 7. ad 20. in filios fidei, ad suæ salutis securitatem, promptè facien-

4. S. Clem. l. 8. constit. Apost. c. 38.
pice

pietati, si autem ex Saracenicis, seu Mahometicis Infidelitatis secta fuerit, præcipue curandum est, ut non solum eidem sectæ expressè abrenuntiet, sed ipsi etiam Pseudoprophete Mahometo, eumque ut in ipsum hominem & seductorem detestetur. Et demum, si ex quacunq; hæresi ad Catholicam fidem veniat, ac nondum rectè baptizatus sit, dictæ hæresi abrenuntiet, illamque, & omnem aliam detestetur & anathematizet.

18. Clem. ubi proximo, & S. Thom. in 3. p. q. 68. a. 4. & a. 8. 2. S. Clem. eod. c. 38. & Conc. Eliber. c. 61. Tom. 1. Conc. 3. Idem S. Clem. ubi sup. & Conc. Eliber. a. 10. & c. 44. & cap. 68. 4. S. Clem. ut. cap. 38. 5. S. Clem. d. c. 38. Caus. Eliber. c. 73. & habetur 5. q. 6. cap. De-lator. 6. Idem S. Clem. d. cap. 38. Luc. 3. 7. S. Clem. eod. cap. 38.

Cum vero existentes in peccato mortali, vel in peccandi proposito permanentes, nequaquam baptizari debeant; 2. Augures, Divinatores, Magi, Sortilegi, Malefici, & Incantatores, in Catechumenos non recipiantur, nisi Diabolicis ejusmodi artibus prius abrenuntient, atque eorum execrabiles libros, & instrumenta corrumpant, destruant, atque comburant, qui etiam tempore probandi sunt; Ita nec Mimi, Histiones, aut Parasiti, qui ad libidinem & peccata provocant, nisi vanas has artes deserant. Neque 3. meretrices nisi meretricium; nec 4. lenones, nisi lenocinium deserant. Nec adulteri, fornicatores, aut concubinarij, nisi adulteras, scorta, vel concubinas ejecerint, aut dereliquerint. Neque 5. feneratoros, & Usurarij, nisi à fenore, & usuris penitus desistant; & illas, ac malè acquisita quæcunque restituant, aut saltem restituere proponant, cum certæ personæ extant, quibus restitutio faciendæ est. Neque 6. alij scelesti, & nefarij homines admittantur, nisi sua scelera detestentur, atque sinceræ penitentia signa ostendant.

Si is, & qui ad fidem venit servus fuerit, quaeratur ab eo cujus Domini sit; ac si viri fidelis servus sit, & domini testimonio commendetur, recipiatur; sin minus, in eo recipiendo cautius agatur. Si vero servus fuerit alicujus Infidelis, recipiatur quidem, sed deinde instruat quemadmodum serviat & placeat Domino suo, ne Christiana Religio inter Infideles blasphemetur.

Si fuerit miles qui accedit, doceatur nemini injuriam facere, 7. neminem percutere; non calumniari, contentum autem esse stipendijs suis; neque etiam contra Christianam, aut Catholicam fidem, aut ejus propugnatores militare; si parere noluerit, rejiciatur.

Invigilet autem potissimum Sacerdos, ne quis simul et se velle fieri Christianum, ut sub conversionis prætextu, aliquem ex catechumenis subvertat, & à fide seducat.

C A P V T II.

Examinata & approbata vocatione, quid agendum sit de filijs & uxore Catechumeni.

Post hæc si talem invenerit esse eum, quem oportet, qui fidem expetit, & in proposito permanere; faciat ut is coram Norario, & testibus 8. det nomen suum declarans voluntatem suam, atque profertens se sponte Christianum fieri, & Ecclesiæ mandatis parere velle, ac si liberos habeat, aut alios suæ curæ commissos infantes, seu rationis usum non habentes, si illos Ecclesiæ offerre, quandoconque illa voluerit baptizandos, etiamsi ipsum à sancto proposito, quod absit deficere contingeret.

Quod si habuerit uxorem, aut liberos, sive alios similiter suæ curæ commissos, in discretionis ætate constitutos, sive majores infantibus, sive proxi-

Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

mos pubertati, sive etiam puberes, minores tamen 25. annis, qui adhuc de suscipienda Christi fide non delibera verim, ij ab Infidelium cohabitatione, & consuetudine amoveantur, & apud fideles Christianos moribus & vita probatos, se juncti ab invicem in domo aliqua, vel alio loco tuto sequeantur, quo Infideles quicunque accedere, aut ipsos quovis obtentu alloqui prohibeantur, sed ibidem à Presbyteris, & Religiosis personis sæpe visitentur, eisque veritas fidei Christianæ, ex Scripturis sanctis, ex Religione ipsius Sanctitate, & miraculorum gloria aperiat, & prædicetur.

Super hujusmodi autem de suscipienda fide deliberatione, non est præsumendum certorum, aut quadraginta dumtaxat dierum spatium: cum enim ad conversionem prolixiore tempore plerumque opus sit, eorum judicio ac prudentia, qui in illorum conversionem incumbunt, relinquendum est, ut pro eorumdem dispositione, longiori, aut breviori eos tempore detineant, prout secundum DEUM viderint expedire. Quod si interim convertantur, & declaraverint se Christianos fieri velle, tunc ab hujus declarationis die numerandi sunt quadraginta penitentia, seu instructionis, ante baptismum dies, aut plures, prout ad eam suscipiendum idonei censebantur, ut & infra dicitur.

Si antequam convertantur aliqua signa, seu indicia proximæ conversionis dederint, quamvis aliquam diu sic detenti fuerint, non facile postulantibus, aut urgentibus parentibus, aut consanguineis, dimittantur, sed adhuc per aliquot dies retineantur, quoad de eorum salute bene sperari potest.

Dum autem sic ad conversionem detinentur, præsertim qui Judæi sunt, legitima sua, & cetero minias servate non prohibeantur, dummodo non propter Pascha, nec propter alias supervenientes solemnitates legales, ad Infideles redire, aut Infideles ad ipsos accedere permittantur, sed si ea servare voluerint, domi, ubi detinentur, soli serventur, sed si ea servare non possunt, ad Christianos, eis administrentur. Et interim ex scripturis Prophetarum ipsis ostendatur, ad ea servanda Judæos amplius non teneri, quodque hujusmodi observationes legales Messia adventu, vel umbræ exortiente sole evanescere debebant, & evanuerunt. Ceteris autem cujuscunq; sectæ Infidelibus, ex ipsius sectæ falsitate, cetero minias illas impias & inanes esse superstitiones, quibus alligatos eos Satan in errore detinet, demonstratur. Proponaturque eis verus DEI cultus in Spiritu & veritate; nam & tales vult DEUS cultores, qui in Spiritu & veritate, non in mendacijs & erroribus colant & adorent eum.

Dum etiam sic detinentur, nulla eis, ut ad fidem convertantur, vis aut injuria inferatur, nec dure aut asperè, sed humaniter & benigne tractentur, ac eis omnia necessaria largiantur ad sustententur. Quin & ab eis, cum omni benignitate, mansuetudine, & charitate potius voluntas exquiratur, quam coactè extorqueti videatur.

Uxor conversi, si post omnem adhibitam diligentiam ad fidem venire noluerit, sed obdurata infidelitate permanerit, dimittatur: caveat autem vir, ne ei unquam libellum repudij secundum legem Mosaicam tradat; alioquin si id faceret tantumquam judaizans puniri deberet. Neque cum ea cohabitare, 13. propter periculum subversionis fidei, & blasphemia ac contumelia in Creatorem; nisi propter spem, & certa indicia futuræ conversionis uxoris, Prælati s. sincera Mariti fide & ita habitare.